

בית תון

דבר תורה

בפרשת וארא מתחילות עשרת המכות. נשים לב כי בשלושת המכות הראשונות, מכת דם, מכת צפרדע ומכת כינים, ה' אומר לְמִשָּׁה שֶׁאֶהְרֹן יִהְיֶה זֶה אֲשֶׁר מָכָה בְּמִטְהוֹ וּמִתְחִילֶה אֶת הַמָּכָה. בתחילת החומש ראינו שֶׁאֶהְרֹן יִהְיֶה פֶה לְמִשָּׁה, עֶקֶב קִשְׁיֵי הַדִּיבּוּר שֶׁל מֹשֶׁה וּמְדוּעַ מִצְטוּוֹה אֶהְרֹן בְּעִצְמוֹ גַּם לְחֹלֵל אֶת הַמְּצֻרִים? רִשְׁי עוֹנֵה עַל שְׁתֵּי הַשְּׂאֵלוֹת בְּתִשׁוּבָה דוּמָה. לְגַבִּי מִכַּת דָּם: "לְפִי שֶׁהִגִּין הֵאָוֹר עַל מֹשֶׁה כְּשֶׁנִּשְׁלַךְ לְתוֹכוֹ, לְפִיכֵךְ לֹא לָקָה עַל יְדוֹ לֹא בָדָם וְלֹא בְּצַפְרַדְעִים, וְלָקָה עַל יְדֵי אֶהְרֹן". הֵאָוֹר הִגִּין עַל מֹשֶׁה כֹּאֲשֶׁר מֹשֶׁה הָיָה תִּינּוֹק. אֲמַנָּם הֵאָוֹר, אֵינּוּ אָדָם וְאֵפִילּוֹ לֹא בַעַל חַיִּים, וְלִמְעֵשָׂה אֵינּוּ לוֹ כֹּלֵל מִמִּשׁוֹת (וְגַם הִרְבָּה מִיָּם כִּכּוּר זֶרְמוֹ בִּיאֹוֹר), אֲוֹלָם עֲדִיין מֹשֶׁה "חַיִּיב" אֶת הַצִּלְתּוֹ לִיאֹוֹר וְתִהְיֶה זֶה מִידָה רַעִיָה לְהַכּוֹת אֶת הֵאָוֹר. אוֹתוֹ דָּבָר בְּמִכַּת כִּינִים. אֲוֹמֵר רִשְׁי: "לֹא הָיָה הָעֵפֶר כְּדָאֵי לְלָקוֹת עַל יְדֵי מֹשֶׁה לְפִי שֶׁהִגִּין עֲלָיו כְּשֶׁהִרְגָה אֶת הַמְּצֻרִי וַיִּטְמַנְהוּ בַּחֹלֶל וְלָקָה עַל יְדֵי אֶהְרֹן". כֹּאֲשֶׁר מֹשֶׁה הִרְגָה אֶת הַמְּצֻרִי, הָעֵפֶר הִגִּין עַל מֹשֶׁה. לֹא בְרוּרָה פֶה הַהִגְנָה, שֶׁהָרִי מֹשֶׁה בְּסֹךְ הַכֹּל חָפַר בּוֹר וְטָמַן בּוֹ אֶת הַמְּצֻרִי. לֹא נִדְרָשָׁה פְּעוּלָה כְּלִשְׁהֵי מִצַּד הָעֵפֶר וְגַם מִיְקוּם אוֹתוֹ עֵפֶר כִּנְרָאָה הָיָה רְחוֹק מִמִּיקוּם מִכַּת כִּינִים. עֲדִיין מֹשֶׁה מִצְטוּוֹה לֹא לְהַכּוֹת אֶת הֵאָוֹר.

דָּבָר זֶה מִרְאָה עַד כִּמָּה חֲשׂוּבָה מִידַת הַכֶּרֶת הַטּוֹב, לְהוֹדוֹת וּלְהַכִּיר טוֹבָה לְמִי שֶׁעוֹזֵר לָךְ וּלְנִסּוֹת לְעוֹזֵר לָךְ בְּהַמְשָׁךְ.

מִידָה נּוֹסֶפֶת הַקְּשׁוּרָה לְהַכֶּרֶת הַטּוֹב הִיא מִידָה כִּנְגַד מִידָה. בְּהַמְשָׁךְ חוֹמֵשׁ שְׁמוֹת, בְּפִרְשַׁת בָּא, נִרְאָה כִּי מֹשֶׁה רִבְּנוּ בְּעִצְמוֹ לֹקַח אֶת עִצְמוֹת יוֹסֵף (יוֹסֵף הַשְּׁבִיעַ אֶת בְּנָיו שִׁיעֲלוּ אֶת עִצְמוֹתָיו לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל). מִכֹּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְגַם מִשְׁבְּטֵי אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה שֶׁהֵם צֹאצְאָיו שֶׁל יוֹסֵף, רַק מֹשֶׁה זָכַר אֶת הַשְּׁבוּעָה וְדָאָג לְקִיָּים אוֹתָהּ. אוֹתָהּ הַכֶּרֶת הַטּוֹב שֶׁל מֹשֶׁה לְיוֹסֵף, יִזְכְּתָה אוֹתוֹ, שֶׁהִקְבִּ"ה עִצְמוֹ, יִקְבּוּר אֶת מֹשֶׁה, קְבוּרָה שְׁלֵא זָכָה לָהּ אִישׁ אַחֵר מֵעוֹלָם.

שבת שלום ומבורך!

מה הפסוק?

דבר תורה

ע"ס 1

סיפור

ע"ס 2

בדיחון

ע"ס 4

סיפור

התור הארוך הפחיד אותי, עשרות חסידים בלבוש משונה הכולל הרביים תחובות למחצה בהרביים. מה הוא בכלל עושה פה? למה הסכים לשמוע לעצת שכנו?!...

באותם ימים, לפני כחמישים שנה, לקחה הדרך מטבריה – מקום מהוריו – בחצי יום עד ירושלים, הצריכה לינת לילה בירושלים ועוד חצי יום למחרת חזור. הוא הסכים להתפתות לוותר על שני ימי עבודה, הוצאה כספית גדולה ונסיעה מפרכת עצמות בהלל שכנו. כמה הוא מתעב אותו בעת. איך למען ה' הצליח להרום לו לעשות את הדרך הזו בשביל האדמו"ר היושב בחדר הפנימי ועבורו מחכים עשרות החסידים?

אלא שזכר הם היטב את הסיבה בשלה הוא נמצא כאן, שישה ילדים לו וביתו הקטן המביל חדר וחצי צפוף עד מחנק. שנים ארוכות חיכה לקבל דירה מרווחת יותר מעמידה, ואז הגיע בן הדוד של האחראי האזורי בעמידה.

במו אוזניו שמע שלבן הדוד יש בסך הכל שלושה ילדים, ורק היום הוא הגיע בפעם הראשונה לבקש דירה, ובכלל יש לו שני חדרים וחצי! אבל למנהל כל זה לא היה אכפת. ומול פרצופו הנדהם אמר לבן הדוד מפורשות: "אתה נכנס לתחילת הרשימה בעת, הדירה הראשונה שמאושרת – עוברת אליך".

שבוע ימים הסתובב עם פרצוף חמוץ 24 שעות ביממה, עד ששכנו החסיד שכנע אותו לספר את אשר על לבו. והוא סיפר. סיפר עם זמעות, עם לב קרוע, עוול נוראי נעשה לו ולמי יפנה לעזרה?

החסיד חכך בדעתו ולבסוף הפטיר: "לו תשמע לעצתי, סע לרבי הקדוש, רבי ישראל אלטר (ה"בית ישראל – ב' אדר יום פטירתו) מהור, היושב בירושלים. הוא יוכל להמשיך לך ישועה מהיכלות עליונים".

הוא הסתכל על שכנו כאילו נפל מפלנטה אחרת. "אני? אדמו"ר? מה קרה לך? אני אפילו לא שומר שבת". אבל החסיד שכנע, הפציר, והם היה מוכן לממן הוצאות נסיעה של צד אחד שהיו יקרות מאוד בימים ההם. והוא נסע.

בעת בחדר הדחוס הוא רוצה לתפוס אותו ולמרוט את הרונו בתסכול. לאיזה מין מקום הביא אותו.

'מילא', הרהר, 'תיכף אכנס אל הרבי והוא יצווה על חסידים עשירים או בעלי פרוטקציה לעזור לי'.

כשנכנס אל החדר אחזו פיק ברכיים. מעודו לא ראה איש קדוש כזה, רזה, גבוה ועיניים חודרות לנבכי הנפש. האזמו"ר כמו חיבה רק לו בכל האהבה שבעולם, ומעיין דמעותיו נפתח בסערה.

הרבי תפוח. תפוח רהיל ככל והצלחה."

לאחר שלוש ארבע זקות הושיט לו התפוחים בשוק והפטיר: "ברכה

לקרקר בהרון חלוש. אך בעדינות החוצה. אין זמן. למוצא פיו של הצדיק, נושעת.

"מה? מי? למה?" ניסה הגבאים העבירוהו יהודים רבים מחכים ואתה קיבלת ברכה. כבר

לשכנו החסיד שבשלו שרף ו"ברכה והצלחה" יתארו

את שתכנן לעשות בעת יומיים על תפוח פשוט הקוראים כל אחד בדמיונו. אך למזלו של החסיד ברבת הצדיק הקדימה את פהישתם המשותפת.

בשובו לביתו עטו עליו ילדיו. הן בטוחים היו שיביא עימו מפתחות לדירה חדשה מן הרבי. אך הוא ניסה להלהיבם עם התפוח. סיפר להם על סהולות קדושתו ונפלאות שהוא מחולל. ילדיו שאגו בהתלהבות מכל הכיוונים: "אבא, אני רוצה חתיכה", "אבא, אני לא קיבלתי"...

בלהט המהומה לא שמעו כלל בני המשפחה שזופקים בדלת. בפתח עמדו אנשי עמידר שבאו לבדוק את זכאותם לדירה. משראו את בני המשפחה בסיטואציה הזו, הפטיר ראש המשלחת לעמיתיו: אם שישה ילדים רבים על תפוח אחד – עוד היום אנחנו דואקים להם לדירה מרווחת יותר" ... הגלות, את אהבת הנצח שאוהב הקב"ה את עמו ישראל.

בד'חתון

מבוגרים תמיד מנסים להיראות צעירים עד שמישהו מעצבן אותם והם אומרים: "אני יכול להיות סבא שלך, חוצפן"

למה בעלינו לשבח לא עושים כורעים ומשתחוים כמו בראש השנה בפישוט ידיים ורגלים? כי בדרך כלל אומרים את זה כבר בדרך הביתה וזה מסוכן להשתטח פתאום באמצע הכביש...

זהו. בסגר השלישי גמרתי סוף סוף את הפסטה והניר טואלט שקניתי בסגר הראשון.

שוטר עוצר חרדי במחסום ושואל: "לאן אתה נוסע?" עונה החרדי בארמית: "למאי נפקא מינה". השוטר מהרהר מעט ושואל: "זה קרוב או רחוק?" עונה החרדי מאי אולמיה האי מהאי" השוטר פותח את המחסום ואומר: "אוקי סע בזהירות" עונה החרדי: "הדא הוא דכתיב הוי זהיר בגחלתן".

בסגר הראשון אין נייר טואלט, בסגר השני אין ביצים, ובסגר השלישי אין סגר.